

“ЧАНДМАНЬ УУЛЫН ХИШИГ” ХХК

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ДАГУУ
2025 ОНД ХИЙЖ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН БИЕЛЭЛТ**

УЛААНГОМ
2025 ОН

ТӨСЛИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Уурхайн ерөнхий мэдээлэл

“ЧАНДМАНЬ УУЛЫН ХИШИГ” ХХК

Төслийн нэр	Арсайн хөндийн элс хайрганы холимогийн ордыг ил аргаар ашиглах
Төсөл хэрэгжүүлэгч	“Чандмань Уулын Хишиг” ХХК
Хаяг, байршил:	Увс аймаг, Улаангом сум, 2-р баг
Төсөл хэрэгжиж эхэлсэн хугацаа	2019 оноос
Утас:	Утас: 88152006, m.ulaankhuu@yahoo.com
Газар ашиглах зориулалт	Шаврын ордыг ашиглах зорилгоор газар эзэмшиж байна.
Ашиглах талбай:	26.09 га газар
Төслийн байршил:	Увс аймгийн Улаангом сумын газар нутаг
Регистрийн дугаар	4019598
Гэрчилгээний Дугаар	1511010055
Ашиглалтын лиценз	XV-85000012-002-NM
Хүчин чадал	Арсайн хөндийн элс-хайрганы холимгийн ордоос жилдээ 25.0 мян.м3 элсхайрга олборлох хүчин чадал бүхий ил уурхайг ажиллуулахаар төлөвлөв. Нийт үйлдвэрлэлийн нөөц 217.26 мян.м3 байна. Төслийн хүчин чадал зах зээлийн эрэлт нийлүүлэлтээс хамаарч байна.
Хүний нөөц	18 ажилтантай
Техникийн хүчин чадал	Утгуурт ачигч-2, элс хайрга шигшин ангилагч-3, угаах төхөөрөж-1, хацар бутлагч-1, эсрэг цохилтод бутлагч-1 ширхэг
Ажиллах хугацаа	Арсайн хөндийн элс-хайрганы холимгийн ордын хувьд ил уурхайн хүчин чадал $T=217.26 \text{ мян.м}^3 / 25.0 \text{ мян.м}^3 = 8.7 \approx 9$ жил байна.
Ил уурхайн ажиллах горим	Уурхайн ажиллах горимыг уурхайн хүчин чадал, жилд гүйцэтгэх уулын ажлын хэмжээ, хэрэглэгчдийн хэрэглээний хугацаанаас хамааруулан жилд 04 сараас 09 сарын 15-г дуустал буюу 5 сарын хугацаанд ил уурхай өдөрт 8 цагийн 1 ээлжээр ажиллана. Уурхайн жилд ажиллах хоног 168 хоног ажиллах горимтой.
Ордын нөөц	Арсайн хөндийн элс-хайрганы холимгийн ордын В зэрэглэлээр бодогдсон нөөц нь 205.1 мян.м3 , боломжтой С

Уурхайн байршил

“ЧАНДМАНЬ УУЛЫН ХИШИГ” ХХК

Улаангом сумын нутагт Улаангом хотоос урагш 6-7 км зайд
Улаангом-Ховд хотыг холбосон сайжруулсан авто замын дагуу байрлаж байна.

№	Уртраг	Өргөрөг
1	49° 55' 27.44"N	92° 02' 42.5" E
2	49°54'20.69"N	92° 2'29.61"E
3	49°54'20.16"N	92° 3'1.29"E
4	49°53'57.94"N	92° 2'56.59"E

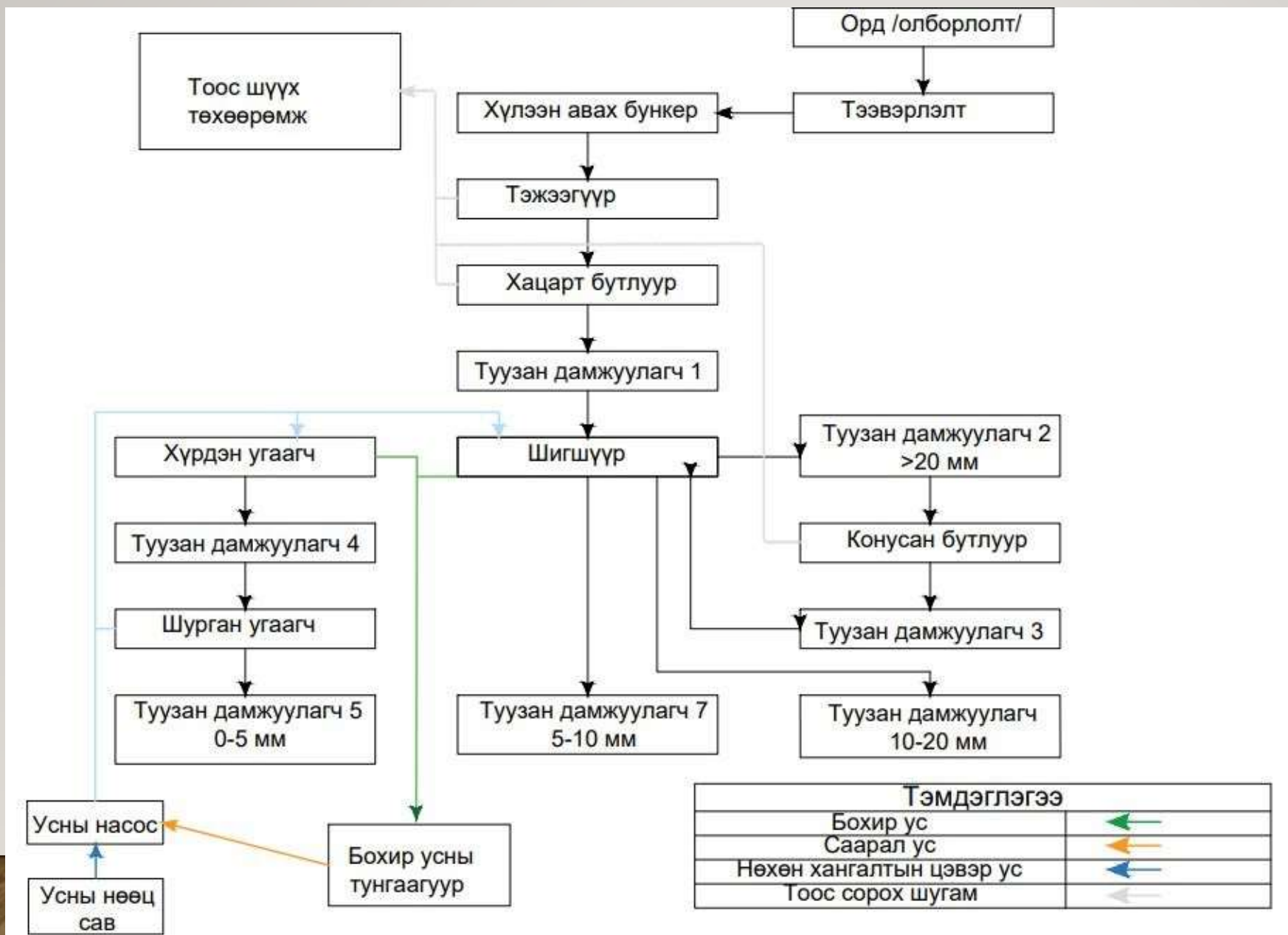

Хүснэгт 1. Талбайн солбилцол

Уурхайн дамжлагын бүдүүвч

“ЧАНДМАНЬ УУЛЫН ХИШИГ” ХХК

2025 ОНД ЭРСДЭЛИЙГ БУУРУУЛАХ БОЛОН АРИЛГАХ, ТОХИЖИЛТ, НИЙГМИЙН ХАРИУЦЛАГЫН АЖЛЫН ХҮРЭЭНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

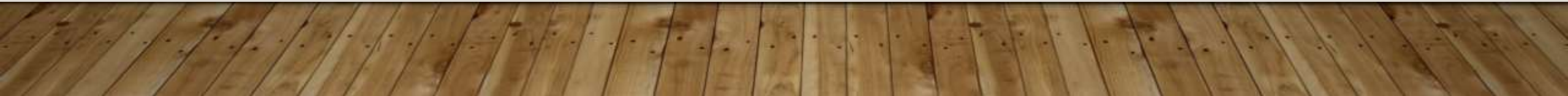

Эрсдэл өндөртэй байдлын эрсдэлийг бууруулах, арилгах, ажилчдын ахуй хангамжийг сайжруулах, хүн нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэлийн хангамж, байгаль орчин нөлөөлөх нөлөөллийг багасгах, арилгах, галын аюулгүй байдлыг хангах, галыг унтраахад шаардагдах багаж хэрэгсэл, түүний иж бүрдэл, нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдэх ажлуудад анхаарч ажилласан бөгөөд дараах нүүрт хийсэн ажлыг нэг бүрээр нь тайлбар зургийн хамт оруулав.

Улаан уулын Чулуут булгын рашааны тохижилт

•Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, сая төгрөг	Тоохэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэ х хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Агаарын чанар	Тоосжилт бууруулах	Үйлдвэрийн олборлолт, тээвэрлэлт	ш	1᠔᠗᠗	4500 м3	0.5	Өдөр бүр	БОМТ-н 2025 оны төлөвлөгөө
		Агаарын чанар байдлын шинжилгээ	Үйлдвэрийн байрлал	ш	0.05	2	0.168.5	Жилдээ	БОМТ-н 2025 оны төлөвлөгөө
		Түлшээр ажилладаг тоног төхөөрөмжүүдийн <u>агаарын бохирдлын төлбөрийг</u> хянаах	Үйлдвэрийн бүх механизм, тээврийн хэрэгсэл	ш	0.0095	8	0.76	Жилд 1 удаа	Агаарын бохирдолын татвар
2	Хөрсөн бүрхэвч	Үйлдвэрийн талбайд таригдсан ногоон төгөлийг үргэлжлүүлэх	Үйлдвэрийн байрлалд	Жилдээ	0.1	0.03	1.133.1	Жилдээ	БОМТ-н 2025 оны төлөвлөгөө
		Хөрсний чанар байдлын шинжилгээ	Үйлдвэрийн байрлалд	ш	0.08	1	0.08	Жилдээ	БОМТ-н 2025 оны төлөвлөгөө
		Улаан уулын дээд талд байрлах Чулуут булгын рашааныг засаж тохижуулах	Улаангом сумын 2-р багын нутаг дэвсгэрт	1 Удаа	0.5	1	4.5	Жилдээ	БОМТ-н 2025 оны төлөвлөгөө
Нийт							7.1416		

- Тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэг, оношлогоонд орсон, өөрийн засварын төвд үйлчилгээг тогтмол хийдэг бөгөөд агаар бохирдуулсаны төлбөрийг тогтмол төлдөг.
- Үйлдвэрийн үйл ажиллагааны улмаас үүссэн тоосжилтыг дараах зорилгоор өдөр бүр 2 удаа орчны талбайг усаар шүршиж норгодог.
- Улаангом сумын 5-р багийн шороон замын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор миксер машинд ус цацах тоноглол хийж ~~тоосжилтыг бууруулах арга хэмжээг авч ажилсан. Тус хэсгээр зорчихдоо хурдаа тохируулан явах талаах жолооч нартаа сануулж гаргадаг.~~

ТООСЖИЛТЫГ БУУРУУЛАХ ЗОРИЛГООР МАШИН БҮРТ ТОНОГЛОЛ ХИЙЖ ӨГСӨН

ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, сая төг	Нийт зардал, сая төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Үйлдвэрийн осолд өртөх	Анхан шатны тусламж үзүүлэхэд шаардлагатай ороох боох материал, өвчин намдаах болон ариутгалын бодис бэлтгэх	Үйлдвэрийн хэмжээнд	2	0.050	0.1	2 жилд 1 удаа	МУ-н Эрүүл мэндийн сайдын тушаал дугаар А/145
2.	Аюулаас урьдчилан сэргийлэх ослын нөлөөллийг бууруулахын тулд олгосон хүн нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл	Ажлын онцлогт тохирсон хамгаалах хэрэгслээр хангах	Уурхайн ажилчидад	1	2.2	0.5	Жилдээ	ХАБЭА-н 2025 оны бизнес төлөвлөгөө
		ХАБЭА-н сургалт зохион байгуулах	Нийт ажилчдад	3	-	-	-	ХАБЭА-н жилийн төлөвлөгөө
3.	Зам тээврийн осол гарах	Автомашинны бүрэн бүтэн байдлыг шалгах, техникийн хяналтын хуудас хөтлөх	Нийт жолооч	168	-	-	Өдөр бүр	Хяналтын хуудас

4.	Тоног төхөөрөмжөөс шалтгаалсан осол,осолд дөхсөн тохиолдол,гэмтэл	Тоног төхөөрөмж бүр дээр аюулгүй ажиллагааны анхан болон өдөр тутмын зааварчилгаа өгөх, техникийн хяналтын хуудас хөтлөх	Нийт ажилчид	168	-	-	Өдөр бүр	ХАБЭА-н жилийн төлөвлөгөө
5.	Байгалийн гамшигт үзэгдлүүд	ОБЕГ-ын мэдээ болон цаг агаарын мэдээг тогтмол хянах аюулаас урьдчилан сэргийлэх	Үйл ажиллагааны турш	24	-	-	Дадлага сургалтыг жилд нэг удаа хийх	Цаг агаарын урьдчилан сэргийлэх мэдээ
6.	Цахилгааны гэмтэл болон гал түймэр гарах	Аймгийн ОБГ-тай хамтарсан бодит байдалд дөхүүлсэн сургалт зохион байгуулах	Үйлдвэрийн байрлалд	ш	2	0.1		ХАБЭА-н жилийн төлөвлөгөө
		Цахилгааны гэмтэл болон галын аюулаас сэргийлж даатгал хийлгэх	Тоног төхөөрөмж, машин, механизм	ш	1	0.4		Даатгалын гэрээ
	Нийт					1.1		

АЖИЛЧДЫН ЭРҮҮЛ МЭНД

- **Нийт ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулсан**
- **Ажил дээр усанд орох халуун ус , Ажилчдын ажлын хувцас угаах угаалгын машин угаалтуурын өрөөг тохижуулсан**
- **Ажилчдын байр, өрөө, тасалгаанд ариутгал тогтмол хийдэг**
- **Ажилын оффис өрөөний засвар үйлчилгээ хийсэн.**

ХҮН НЭГ БҮРИЙН ХАМГААЛАХ ХЭРЭГСЭЛ

“ЧАНДМАНЬ УУЛЫН ХИШИГ” ХХК

- Ажлын хувцасны төрөл, олгох, хураан авах, актлах журам, эдэлгээний хугацааг тогтоон батлуулсан.
- Хүн нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэлийг тогтоосон хугацаанд олгож байгаа
- Шороо, тоосноос хамгаалах хушуувч, амны маск, чимээнээс хамгаалсан чихэвч, өндрийн бүс, маска, хүзүүвчээр хангадаг.

ХҮН НЭГ БҮРИЙН ХАМГААЛАХ ХЭРЭГСЭЛ ОЛГОСОН БАЙДАЛ

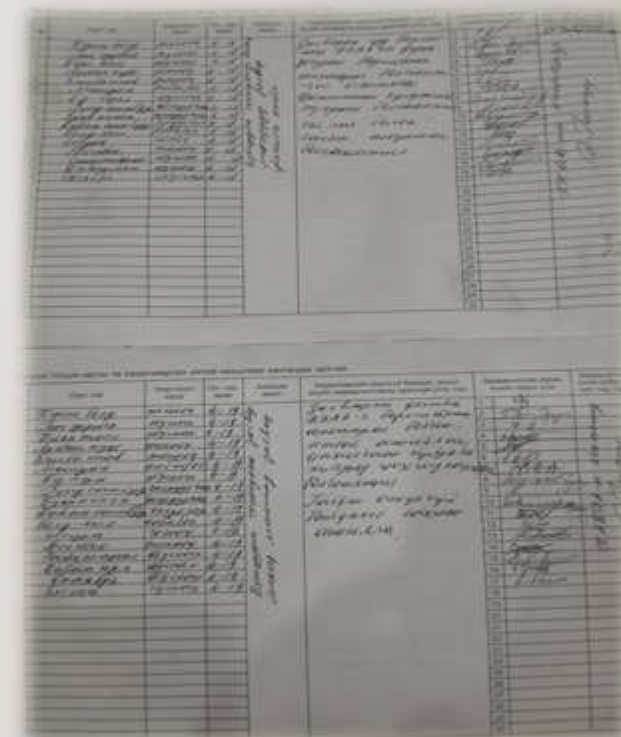
- Ажлын хувцас олгосон- 20ш
- Хөл хамгаалах хэрэгсэл олгосон /гутал/-20ш
- Толгой хамгаалах хэрэгсэл олгосон /каска/-20ш
- Амьсгалын зам хамгаалах хэрэгсэл хүзүүвчтэй амны хаалт-18ш, амны хаалт-220ш
- Нүд хамгаалах хэрэгсэл олгосон /нүдний шил/- 9ш
- Ажлын тусгай хувцас олгосон-2
- Гар хамгаалах хэрэгсэл олгосон /бээлий/-1026ш
- Сонсголын эрхтэн хамгаалах хэрэгсэл олгосон /чихэвч/-4ш
- Өндрийн бүс олгосон-2ш
- Гагнуурчны тусгай хувцас олгосон-1ш нормын дагуу тус тус олгосон байна.

ХАБЭА-Н ЗААВАРЧИЛГАА

“ЧАНДМАНЬ УУЛЫН ХИШИГ” ХХК

- Зааварлчилгаа өгөх, тогтмол хяналт тавих, ХАБЭА-н ажилтан томилон ажиллуулдаг. ХАБЭА-н мэдээллийн самбарт мэдээллийг байршуулсан, ХАБЭА-н анхан болон өдөр тутмын, давтан зааварчилгаа тогтмол өгч ажиллаж байна.

ЦАХИЛГААНЫ БОЛОН ГАЛЫН АЮУЛААС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТАЛААР

- Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх, гал түймэртэй тэмцэхэд шаардлагатай галын сарай хийж тоноглож тавьсан байсан. Гадна өнгийг нь дахин сэргээж зассан
- Үйлдвэрийн операторуудын өрөө болон албан өрөөнд галын хор байрлуулсан
- Цахилгааны аюулаас сэргийлж үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжид өдөр бүр, цахилгаанаар ажилладаг багаж, цахилгааны кабельд 7 хоног бүр үзлэг хийдэг
- Бодит байдалд дөхүүлсэн цахилгааны болон гал түймэртэй тэмцэх сургалтыг мэргэжлийн байгууллагатай хамтарч зохион байгуулахаар сургалтын төлөвлөгөө гарган батлуулан ажиллаж байна.

Авто машины бүрэн бүтэн байдлыг шалгах

Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, сая төгрөг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Ахуйн болон Үйлдвэрийн Хог хаягдал	Ахуйн болон үйлдвэрийн хог хаягдлыг хог байршуулах цэг цуглуулж нийтийн төвлөрсөн хогийн цэг рүү хүргэх	Нийт ажилчид	13		6013	0.2	Жилдээ 1 удаа	Хог хаягдлын тухай хууль
		Ажилчдад хогны менежментийн талаар сургалт зохиох		1 удаа	0.1	0.1			
		Үйлдвэрийн талбай орчмын эргэн тойронд 50м зайд цэвэрлэгээ хийх		-	-	-			
2.	Аюултай хог хаягдал	Техникээс гарах шингэн хог хаягдлыг тусгаарлах түр хадгалах цэг хийх		1	0.5	1	0.2		
	Нийт						0.5		

ҮЙЛДВЭРИЙН МАШИН МЕХАНИЗМЫН ЗАСВАРЫН ЦЭГТ БОЛЗОШГҮЙ ТОХИОЛДЛООР БЕНЗИН, ТОС ГООЖИХ, АСГАРАХ НӨХЦӨЛД ДООШ ХӨРСӨНД НЭВЧИХЭЭС ХАМГААЛАН ДАХИН ЦЕМЕНТЭН ХУЧЛАГА ХИЙЖ ӨГСӨН.

Байгальд хор учруулж болзошгүй хог хаягдлыг хаях битүү савыг байршуулсан. Ахуйн болон бусад хог хаягдал түр байршуулах цэгийг төхөөрөмжилсөн.

ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

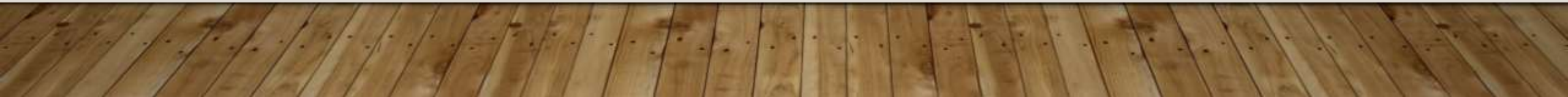
№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
1.	Агаарын чанарын шинжилгээ	Үйлдвэрийн орчин	Жилдээ 2 удаа	2	0.84250	0.1685	MNS ISO 4221:2002 Агаарын чанар Орчны агаарын хүхрийн давхар ислийг агуулгыг тодорхойлох
2.	Усны чанарын шинжилгээ	Үйлдвэрийн орчин	Жилдээ 2 удаа	2	0.08	0.1685	MNS 0900:2005 Ундны ус эрүүл ахуйн шаардлага чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ
3.	Хөрсний чанарын шинжилгээ	Үйлдвэрийн орчинд	Жилдээ 1 удаа	1	0.08	0.08	MNS 5850:2008 Хөрсний чанар, Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
	Нийт			5		0.417	

Тунгаагуур нуурыг мал орохоос сэргийлж хамгаалах хашлага хийсэн

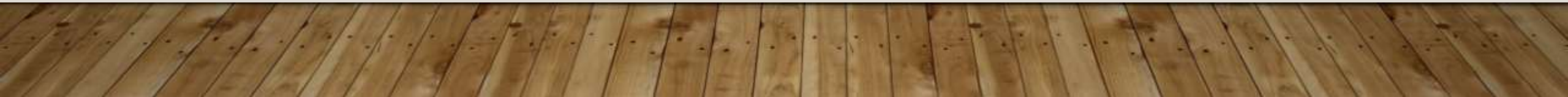
ХОГ ХАЯГДЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Хогхаягдлын ангилал	Сөрөгнөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, сая төгрөг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Ахуйн болон Үйлдвэрийн Хог хаягдал	Ахуйн болон үйлдвэрийн хог хаягдлыг хог байршуулах цэг цуглуулж нийтийн төвлөрсөн хогийн цэг рүү хүргэх	Нийт ажилчид	m3		603	0.2	Жилдээ 1 удаа	Хог хаягдлын тухай хууль
		Ажилчдад хогны менежментийн талаар сургалт зохиох		1 удаа	0.1	0.1			
		Үйлдвэрийн талбай орчмын эргэн тойронд 50м зайд цэвэрлэгээ хийх		-	-	-			
2.	Аюултай хог хаягдал	Техникээс гарах шингэн хог хаягдлыг тусгаарлах түр хадгалах цэг хийх		1	0.5	1	0.2		
	Нийт						0.5		

ХАЙРГАНЫ ОРДЫГ АШИГЛАХДАА ХУУЛАЛТ ХИЙЖ ӨНГӨН ШИМТЭЙ
ХӨРСИЙГ АВЧ ТУСАД НЬ ОВООЛГО ҮҮСГЭН ХАДГАЛДАГ БӨГӨӨД
ТЕХНИКИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙХДЭЭ ХУЧИЛТ ХИЙХЭЭР ТӨЛӨВЛӨЖ
АЖИЛЛАЖ БАЙНА.

2025 онд ажлын явцад гарсан зардалын талаар

“ЧАНДМАНЬ УУЛЫН ХИШИГ” ХХК

д/д	Төлөвлөсөн ажлууд	Зарцуулсан зардал /сая төгрөг/	
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	7.141.600	
2	Нөхөн сэргээлтийн зардал	2.500.000	
3	ХАБЭА-н зардал	5.500.000	
4	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	1.100.000	
5	Удирдлага зохион байгуулалтын зардал	3.500.000	
6	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдэх ажлын зардал	Улаан уулаас Тариалан явах шороон замыг шороо чулуу асгаж тэгшилсэн.	1.250.000
		Аймгийн 100 жилийн ойд хандив өгсөн.	25.000.000
Дүн		45.991.600	

НИЙГМИЙН ХАРИУЦЛАГЫН ХҮРЭЭНД ХИЙГДСЭН АЖИЛ

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА